

N:o 7.

Af Herr **Stråle, W.:** *Angående ändring af 59 § i Kongl. Förordningen om kommunalstyrelse på landet m. m.*

Enligt den af högsta domaremakten meddelade lagtolkning skola kommunallagarne så tillämpas, att hvar och en i öfrigt röstberättigad person, som ombyter mantalsskrifningsort, icke kan tillerkännas säte och stämma i den nya kommunen under åtminstone större delen af det kalenderår, för hvilket han derstädes först mantalsskrifvits, ehuru han för samma år får erlægga skatt till nämnda kommun. Har han fast egendom i annan kommun, åtnjuter han visserligen rösträtt der, men den, som erlägger bevillning endast för inkomst af kapital och arbete är — bevillningsbeloppet må vara huru stort som helst — i allmänhet utesluten från all kommunal rösträtt under ett år.

Detta obilliga, ja orättvisa förhållande framkallade vid sistlidne riksdag två särskilda motioner, hvika dock icke rönte framgång.

Förslaget i den ena motionen, att personen skulle få till den nya kommunen öfverflyttad den rösträtt han egt i den förra kommunen, ansågs otjenligt, då bevillningsbeloppet för löpande året naturligtvis icke kunde vara fastställt och skulle, i händelse röstantalet blefve stort, kunna leda till verkligt intrång i den nya kommunens öfrige medlemmars rätt. Förslaget i den andra motionen förekom något inveckladt och syntes lätteligen kunna leda till tvister i fråga om röstantalet.

Frågan kvarstår följaktligen ännu olöst; och ett icke obetydligt antal eljest röstberättigade män befinna sig fortfarande under viss tid i ett, man kan kalla det omyndighetstillstånd hvad kommunala angelägenheter angår.

Såsom ett försök att afhjelpa detta missförhållande tillåter jag mig föreslå det stadgande i kommunallagarne, att den inflyttande, förut

röstberättigade personen tillerkännes rätt att i den nya kommunen erhålla säte och stämma för ett begränsadt mindre röstantal.

Han skulle då anskaffa dels bevis om den bevillning för inkomst af kapital och arbete, hvilken i den förra kommunen senast blifvit för honom fastställd, dels ock intyg af ordföranden i samma kommuns stämma, att han icke inom den kommunen på grund af der idkad rörelse fortfarande finnes i fyrktalslängden uppförd. Vidare skulle han i den nya kommunen, å landet vid ordinarie kommunalstämma, i stad vid allmän Rådstuga eller stadsfullmäktiges sammanträde, med företeende af nyssnämnda bevis anmäla sig och vara berättigad att, så vida laga hinder eljest icke möter, blifva i röstlängden antecknad för förut egande rösträtt, dock efter beräkning af viss bevillning för inkomst af kapital och arbete, t. ex. för högst 800 kronor. Sedan genom fastställd bevillning för året bestämd visshet om hans beräknade inkomst vunnits, kommer naturligtvis hans rösträtt i nästa fyrktalslängd att derefter rättas.

Att den inflyttande personen på sådant sätt möjligen erhöle ett mindre röstantal än han i den förra kommunen egt och, efter fastställd bevillning för året, jemväl sedermera finge i den nya kommunen, lär, såsom ofvan är antydt, icke kunna afhjelpas; men genom det föreslagna stadgandet vunnnes den viktiga fördel att han, om han så önskade, kunde omkring ett år tidigare än eljest bereda sig säte och stämma i den nya kommunen, utan att sistnämnda kommun skäligen må anses kunna lida något intrång genom hans jemförelsevis obetydliga rösträtt.

Skulle äfven den sannolikt högst sällsynta händelse inträffa, att t. ex. en person, som sålunda blefve i den nya kommunen uppförd till rösträtt efter beräkning af bevillning för t. ex. 800 kronors inkomst, sedermera af nästföljande pröfningskomité påfördes endast t. ex. 400 kronors inkomst, eller befriades från all bevillning, lär derigenom någon nämnvärd olägenhet för kommunens öfrige medlemmar icke hafva inträffat.

Med åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt hemställer jag, att Riksdagen må för sin del besluta ej mindre, att Kongl. förordningen om kommunalstyrelse å landet den 21 mars 1862, jemförd med Kongl. kungörelsen den 8 september 1868 § 59, erhåller följande förändrade lydelse:

»Kommunal-nämnden skall — — — — närmare utvisar. Denna längd, som — — — — — utöfva rösträtt. Uti längden ege medlem af kommu-

nen, som först under det år längden upprättades i kommunen mantalsskrifvits, att för näst ingående år varda till rösträtt uppförd i enlighet med den bevilling för inkomst af kapital eller arbete, som jemlikt Art. II af bevillningsstadgan blifvit honom i den kommun, hvarifrån han inflyttat, senast förflutna år påförd; åliggande honom dock, för vinnande af sådan förmån, att vid ordinarie kommunalstämma i den nya kommunen förete ej mindre vederbörligt bevis rörande beloppet af omförmälda bevilling, än äfven intyg af ordföranden i kommunalstämman uti den förra kommunen, att han icke på grund af idkad rörelse der fortfarande finnes i fyrktalslängden uppförd; och må, innan hans inkomst blifvit i den nya kommunen till bevilling taxerad, icke i något fall rösträtt honom tillerkännas på grund af bevilling för inkomst af kapital eller arbete, i hvad samma inkomst öfverstiger åtta hundra kronor.

Ifrågavarande längd upprättas i två exemplar, hvaraf det ena skall finnas i sockenstugan anslaget och det andra hos kommunalnämnden förvaras.»

än äfven motsvarande förändringar i förordningarne om kommunalstyrelse i Stockholm och öfriga städer.

W. Stråle.
